Cena 80 hal.

[illegible] wychodzi codziennie rano [illegible] poniedziałki.

ADRES redakcyi i administracyi: Kraków ul. Stradom l. 18.

Nr. Telefonu 270; [illegible]
Rękopisów nie zwraca się.

KONTO P. K. O. Nr. 141.[illegible]
[illegible] Wydawniczej w Krakowie.

Nowy Dziennik

Cena 80 hal.

Prenumerata w Krakowie mies. 20 K. — kwart. 60 K. — z odnoszeniem do domu mies. 22 — kwart. 66 K. —. Na prowincyi mies. 22 K. — kwart. 66 K. — Za granicą mies. 24.—, i kwartalnie 72 korony.

Cena ogłoszeń: 1 w. pet. 1 szp. 1·50 [Mk. 50]. Nadesłane 1 w. pet. 5·— [Mk. 5·—] (Tekst) w. pet. 7. — [Mk. 7.].
Zawiadomienia ślubne i gratulacye K. 30—.

Rok III. Kraków poniedziałek 2 stycznia 1920 Nr. 31

Koniec legendy.

Kraków, 1 lutego.

(*fr*) Niezmierną jest ilość legend, fikcyj i najdowolniejszych konstrukcyi, która towarzyszy żydostwu w jego znojnej i znaczonej krwią męczenników drodze w dyasporze. Od Apiona do Prenajtisa snuje się korowód tych ciemnych postaci, które jak pijawki ssały krew z organizmu żydostwa, osaczając je atmosferą pełną jadu nienawiści i zawiści. Niemniej uwicżerczą, lecz bogatszą w perfidyę podstęp — to legenda o bolszewiźmie żydowskim, która orgie święci zwłaszcza w Polsce, gdzie punkt kulminacyjny osiągnęła w ostatnim zjeździe antybolszewickim (czytaj: antyżydowskim) w Warszawie.

I charakterystycznym jest ów fakt, że w chwili, gdy w Warszawie zjazd antybolszewicki domagał się dla „skutecznej walki z bolszewizmem“ usunięcia wszystkich absolutnie Żydów ze szkół polskich i z wojska, to równocześnie niemal uległa rozwianiu upiór legenda o bolszewiźmie żydowskim nigdzie indziej jak właśnie w Polsce, a uczynili to — nikt inny — jak najbardziej powołani i kompetentni, nie — Żydzi: Mereżkowski i Czajkowski.

Przez długie miesiące wsączała prasa antysemicka, endecka i klerykalna jad zawiści w społeczeństwo polskie, strasząc je urojonym upiorem „bolszewizmu żydowskiego“, zatruwała atmosferę współżycia polsko-żydowskiego, fałszując świadomie i obłudnie stan istotny. „Żydzi — wyła — to koryfeusze bolszewizmu, a swym bolszewizmem podkopać chcą byt i niepodległość państwa polskiego“. W stan psychozy wprawiała społeczeństwo, gdy, posługując się ociekającą krwią bronią, powtarzała zaczerpniętą z kanonu antysemityzmu niemieckiego gadkę, że bolszewizm to nowa forma „imperyalizmu żydowskiego“, dążącego do opanowania świata. Daremnie zaś trudzili się ci wszyscy, którzy usiłowali przekonać, tłumacząc, że dla żydowskiego życia gospodarczego niema w obecnej chwili nic groźniejszego, jak właśnie bolszewizm i dyktaturę proletaryatu. Zła wola i głupota ludzka tryumfowały, znacząc swój pochód tryumfalny krwią niewinnych, obficie przelaną...

I szła gadka o bolszewiźmie Żydów w świat i coraz szersze zataczała kręgi. Reakcya tryumfowała i wyła z radości... Aż wreszcie cios silny zadano jej z tej strony, z której go najmniej oczekiwała i na którą częstokroć się powoływała w swej krucyacie przeciw Żydom, ze strony stronnictw rosyjskich czynnie zwalczających bolszewizm. Oto świadek naoczny wypadków, które się rozegrały w ostatnich latach w Rosyi, znany twórca rosyjski Mereżkowskij stwierdza wobec współpracownika dziennika rosyjskiego „Miński Kurjer“, że specyalnej „żydowskiej przewagi“ w Rosyi sowieckiej nie zauważył. A nie uchodzący wcale za przyjaciela Żydów Czajkowski podkreśla, że nieuczciwi ludzie, będący u steru, wykorzystują okoliczność, że masa widzi tylko bolszewików żydowskich i podtrzymują wrogi Żydom nastrój, choć bolszewizm nie opiera się na Żydach... I rozwiała się w puch kłamliwa legenda!

Bo jakżeż mogło być inaczej? Prawda raz wreszcie wyjść musiała na światło dzienne. Do znudzenia powtarza prasa endecka nazwiska Trockiego, Radka, Joffego i tych kilku Żydów i nawpół Żydów z otoczenia Trockiego, a zapomina o Leszczyńskim, drze Marchlewskim, Bobińskim, Rakowskim, Dzierżyńskim, Petersie, Krylence, Dybiewce, Kołłątaju, Bicence, Cziczerinie, Łunaczarskim, Antonowie i tylu, tylu innych rdzennych Aryjczyków. Zapominają, względnie, przemilczają dziennikarze endeccy, że „Peters, Dzierżyński i Stasowa w sprawie terroru odgrywali rolę nie mniejszą, niż Urycki; że w sprawie wojny domowej palma pierwszeństwa przypadła Krylence i Antonowi; że w sprawie propagandy Kołłątajowej Kozłowskiego, Bacharyna i Worowskiego nie zaćmią ani Nechamkes, ani Joffe, podobnie jak Rykową i Krestina nie zaćmi Łarin, a Lenina nie może zasłonić Zinowiew lub Radek“ (Jewrejsk. Trybuna). A kto armij bolszewickiej w krwawych przewodzi bojach? Oto kilka nazwisk: Gen. Czeremicew, profesor Akademii, b. dowódca 12 armii gen. Klębowski, b. naczelnik sztabu połud. niowo-zachodniego frontu przy jen. Iwanowie, gen. Swieczyn, znany pisarz wojskowy, b. naczelnik dywizyi, gen. Radus Zinkowicz, b. naczelnik sztabu 6 armii, gen. Bajow, b. naczelnik 6 dywizyi piechoty, gen. Seliwaczow, b. naczelnik 4-tej fińskiej dywizyi strzeleckiej, gen. Nadieżnyj, b. naczelnik dywizyi, gen. Sytin, b. dyżurny-generał frontu rumuńskiego, gen. Jegorjew, b. dowódca oddzielnej armii. Oto korowód tych najwybitniejszych, którzy tylko co w rydwan bolszewizmu się wprzęgli. Dawne sługi cara, nie tak dawno przyjaciele endecyi, dziś bojownikami są bolszewizmu. Oto taki jest koniec splamionej krwią żydowską legendy o »bolszewiźmie żydowskim«.

Nowa propozycya pokojowa bolszewików.

M. **Warszawa** (Telefonem). Dzisiejszy „Robotnik“ donosi; Dowiadujemy się, że rząd polski otrzymał nową notę pokojową od rządu sowietów, podpisaną przez Lenina, Trockiego i Cziczerina. Nota ta proponuje uznanie dzisiejszej linii frontu za linię rozejmu t. zn. za linię tymczasową aż do ostatecznego ustalenia granic. W najbliższą środę o godz. 11 zbierze się komisya dla spraw zagranicznych, której rząd notę tę przedłoży.

W związku z tą wiadomością donosi nasz korespondent, że w ministerstwie spraw zagranicznych odbyła się dzisiaj konferencya z udziałem przedstawicieli prasy, na której szef sekcyi dyplomatycznej p. Okęcki udzielił następujących informacyi: Nota, która jest bardzo długą nadeszła do Warszawy wczoraj wieczorem w drodze iskrowej. Propozycya pokojowa nie jest dokładnie ułożoną, gdyż tekst jej jest w kilku miejscach uszkodzony, a to prawdopodobnie dlatego, ponieważ radio nie funkcyonowało należycie. W depeszy jest mowa o linii granicznej na czas zawieszenia broni. Ministerstwo spraw zagranicznych zakomunikowało natychmiast po otrzymaniu noty tekst jej poselstwom naszym zagranicą, a przedewszystkiem ministrowi spraw zagranicznych p. Patkowi.

Przed uregulowaniem kwestyi wschodniej.

Paryż PAT. Radio krakowskie. Dzienniki donoszą, że wkrótce odbędzie się konferencya „trzech“ w Londynie, celem ostatecznego uregulowania kwestyi wschodniej. Linie wytyczne tej akcyi będą ustalone w Londynie, a tylko podpisanie traktatu z Turcyą odbędzie się — jak twierdzi Petit Parisienne — w Paryżu.

Za jaką cenę Francya gotowa jest zawrzeć pokój z Rosyą?

Berlin. B. K. »Lokal Anzeiger« donosi drogą okrężną z Paryża że na posiedzeniu Rady Najwyższej, która zajmowała się sprawą rosyjską, Francya miała oświadczyć gotowość n a t y c h m i a s t o w e g o z a w a r c i a p o k o j u z R o s y ą, jeżeli rząd sowietów da gwarancyę pokrycia zobowiązań Rosyi wobec Francyi. Francya domaga się gwarancyi w tej formie ażeby Rosya w przyszłości swoje zasoby złota deponowała w państwowym Banku francuskim.

Obawy Anglii.

ZURYCH (Tel. wł.) Na ostatniem posiedzeniu paryskiej konferencyi ambasadorów oświadczył zastępca Anglii, że wojska bolszewickie oddalone są wprawdzie jeszcze o kilkaset mil od granicy Indyi, ale propaganda ich daje się w Indyach północnych i w sąsiednich państwach tak dotkliwie odczuwać, że musi się natychmiast zastosować środki zaradcze.

BERNO (Tel. wł.) Szwajcarska ajencya telegr. donosi na podstawie pism paryskich z Rosyi sowieckiej, że bolszewicy w ostatnim czasie powiększyli swoją armię większą częścią austryacko-węgierskich jeńców wojennych. W ostatnim czasie miało bardzo wielu jeńców wojennych przejść do bolszewików. Także tureccy bolszewicy przyłączyli się do czerwonej armii.

Japonia wycofa się z Syberyi.

Wałcz. (Deutsch Krone) PAT. Do Amsterdamu donoszą z Tokio, że przy otwarciu parlamentu japońskiego prezydent ministrów powiedział. Japonia wycofa swoje wojsko ze Syberyi, skoro tylko usunięte zostanie niebezpieczeństwo bolszewickie. Japonia nie będzie wznosić żadnych fortyfikacyi w koloniach japońskich w południowej części Oceanu spokojnego.

Socyaliści czescy przeciw przybyciu Kiereńskiego do Pragi.

Praga. Tel. wł. Na pierwszą wiadomość o planowanem przybyciu Kiereńskiego do Pragi, socyaliści czescy zaprotestowali bardzo ostro tak w Zgromadzeniu Narodowem jak i w prasie swojej przeciw jakimkolwiek prywatnym nawet konferencyom polityków czeskich z Kiereńskim.

Zajęcie Odessy przez Ukraińców.

Kraków. Radio PAT z Wiednia; Biuro kor. podaje; „Ukrainische Pressedienst“ donosi o zajęciu miasta i portu Odessa przez wojska ukraińskie pod wodzą Pawleńki. Zajęcia miasta dokonano po kilkagodzinnej zaciętej walce z wojskami Denikina. Większa część załogi została wzięta do niewoli; pozostali schronili się na terytoryum rumuńskie, gdzie zostali rozbrojeni.

P. Patek opuścił już Paryż.

M. **Warszawa.** (Telefonem) Dzisiejszy „Kuryer Poranny“ donosi z Paryża, że min. Patek powrócił tam z Londynu. W Londynie odbył p. Patek 3-godzinną, niezmiernie doniosłą konferencyę z Lloydem George'm. Wyniki tych narad są zadawalające. W czwartek opuścił p. Patek Paryż. Przed wyjazdem odwiedził premiera francuskiego.

Przed expose p. Patka.

Wiedeń PAT. Biuro kor. donosi: Minister spraw zagranicznych Patek w drodze powrotnej z Paryża do Warszawy przejeżdżał dziś przedpołudniem przez Wiedeń. Na powitanie ministra zjawili się na dworcu poseł polski dr. Szarota i szef polskiego Urzędu likwidacyjnego dr. Twardowski. Minister Patek konferował dłuższy czas z posłem Szarotą, informował się o stosunkach wiedeńskich i poruszył też w rozmowie stosunek Polski do zagranicy. Do Londynu zawezwany został minister Patek na specyalne zaproszenie Lloyda George'a, z którym w dwugodzinnej konferencyi omówił najważniejsze zagadnienia polskiej polityki zagranicznej. Po swoim powrocie do Warszawy wygłosi p. Patek bezzwłocznie obszerne exposé w sejmowej komisyi zagranicznej.

Sprostowanie minist. skarbu.

WARSZAWA. (Tel. wł.). Ministerstwo skarbu ogłasza następujące sprostowanie:

Wobec umieszczonych w niektórych pismach notatek, jakoby p. minister skarbu wypuścił bez upoważnienia Sejmu 3 miliardy marek polskich, ministeryum skarbu komunikuje, że notatki te nie odpowiadają absolutnie rzeczywistości. Faktem jest natomiast, że p. minister skarbu uzyskał zgodę Rady ministrów na wypuszczenie 3 miliardów marek z tem, by po zebraniu się Sejmu złożył Sejmowi odpowiednie wnioski. Wniosek ten został już Sejmowi złożony przy dokładnem sprawozdaniu o stanie emisyi marek polskich i w dniach najbliższych będzie przez Sejm rozpatrywany.

Przegląd polityczny.

Hoover kandydatem na prezydenta St. Zjednoczonych.

Telegramy ostatnich dni, przyniosły wiadomość, że część prasy amerykańskiej wystawiła kandydaturę Hoovera na prezydenta St. Zjednoczonych, którego wybór ma nastąpić w listopadzie br. Kandydaturę Hoovera popiera przedewszystkiem wpływowy dziennik amerykański »World« który także przed 7 laty zaproponował kandydaturę Wilsona, a przepowiednia tegoż pisma wówczas sprawdziła się.

Herbert Clark Hoover bawił w sierpniu br. w Polsce jako przewodniczący Najwyższej Rady gospodarczej koalicyi i odtąd wszędzie, w Paryżu i w Ameryce występowuje jako szczery przyjaciel Polski. Nazwisko jego stało się znanem dopiero podczas ostatniej wojny światowej. Z zawodu inżynier górniczy, wystąpił poraz pierwszy publicznie w r. 1914 bezpośrednio po wybuchu wojny z akcyą celem umożliwienia powrotu do ojczyzny Amerykanom, których wojna zaskoczyła w Anglii. Dr. Page, ówczesny ambasador amerykański w Londynie poznał przy tej sposobności nadzwyczajną energię Hoovera i polecił go Gibsonowi, obecnemu posłowi amerykańskiemu w Warszawie, który w r. 1914 zorganizował jako sekretarz ambasady amerykańskiej w Brukseli akcyę ratunkową dla Belgijczyków. Hoover pojął natychmiast całokształt problemu belgijskiego i stanął jako przewodniczący na czele komisyi dla wyżywienia Belgii, która aż do zawieszenia broni z Niemcami otaczała troskliwą opieką 9 milionów Belgijczyków w Belgii i w półn. Francyi.

Po wypowiedzeniu przez Amerykę wojny Niemcom został Hoover dyktatorem żywnościowym w St. Zjednoczonych i na tem stanowisku miał w rzeczywistości kontrolę nad aprowizacyą całego świata. Państwa sprzymierzone skazane były na pomoc aprowizacyjną Ameryki i dlatego Hoover z nadzwyczajną energią przystąpił do zorganizowania produkcyi i konsumpcyi w Ameryce. Hasłem jego było: podnieść intensywność produkcyi i zredukować konsumpcyę. Udało mu się to w zupełności, nie w ostatniej linii dzięki zrozumieniu, na jakie napotkał u społeczeństwa amerykańskiego.

Poza granicami Ameryki wsławił się Hoover dopiero po zawarciu zawieszenia broni z Niemcami. Zniszczenie gospodarcze Europy, wywołane czteroletnią wojną nałożyło na zwycięzców obowiązek uratowania Europy przed chaosem i zupełną nędzą gospodarczą. Hoover zostaje wówczas powołany na przewodniczącego Najwyższej Rady gospodarczej i na stanowisko generalnego dyrektora międzykoalicyjnej komisyi żywnościowej. Na tych stanowiskach rozwija niestrudzoną działalność, badając praktycznie na podstawie własnych obserwacyi w krajach środkowej Europy możliwości przyjścia z pomocą wyniszczonemu konkurentowi. Jego zabiegom zawdzięczają kraje środkowej Europy transporty żywności z Ameryki.

We wrześniu z. r. Hoover złożył godność przewodniczącego Najwyższej Rady gospodarczej i powrócił do Ameryki, gdzie nie przestał jednakowoż intenzywnie zajmować się sprawą odbudowy gospodarczej Europy, jak o tem wskazują liczne jego enuncyacye z ostatnich czasów. Jako przewodniczący akcyi amerykańskiej dla dzieci europejskich rozwija zbawienną działalność dla uratowania zdrowia przyszłego pokolenia w Europie.

Bolszewicy, Anglia, Polska i Niemcy.

»Nouvelle Correspondence« donosi z Londynu, że w Moskwie przywiązują bardzo wielką wagę do zwycięstw armii czerwonej na froncie zakaspijskim. Stanowisko republiki sowieckiej w Turkestanie znacznie się wzmocniło. Zdobycie Krasnowodska przez armię czerwoną oznaczałoby, początek upadku imperyalizmu brytyjskiego w centralnej Azyi. Wszystkie te wypadki wywierają także bezpośredni wpływ na ruch rewolucyjny w Persyi.

Według »Times« oświadczył Lenin na odbytym w Moskwie kongresie komunistów mahometańskich że stosunek rządu sowietów do Wschodu stanowi doniosły problem przyszłości. Trudności zwycięstwa polegają na konieczności zmiany metody komunistycznej, którą się musi dostosować do charakteru wschodniego. Klęska Kołczaka ma dla ludów wschodnich historyczne znaczenie.

»Morning Post« donosi, że gazety moskiewskie ogłaszają codziennie wielkie napisy ze słowami: »Przeciw Polsce!«

»Times« potwierdza mającą nastąpić wielką ofenzywę czerwonej armii przeciw Polsce, oświadczają jednakowoż, że front polski jest strategicznie bardzo silnym, podczas gdy skrzydła bolszewickie zagrożone są na północy przez Łotyszów a na południu przez Rumunów. Dziennik ten wywodzi w dalszym ciągu, że plany bolszewików przeciw Polsce są dalszym ciągiem wielkiego sprzysiężenia Niemców celem podkopania pokoju i zaznacza, że zwycięstwo bolszewików nad Polską byłoby zarazem zwycięstwem Niemców.

Londyński korespondent »Matin« dowiaduje się, że na czele syberyjskiej grupy czerwonej armii bolszewickiej stoi niemiecki generał Blücher. Miasto Omsk obsadzone zostało przez 28 dywizyę czerwoną pod dowództwem niemieckiego generała Isena. Fachowcy niemieccy zajmują stanowiska posłów przy nadzwyczajnych komisyach wojskowych w Moskwie.

Sejm uchwalił karę śmierci na łapowników.

Na czwartkowem posiedzeniu toczyła się dalsza rozprawa nad ustawą o odpowiedzialności urzędników za przestępstwa z chęci zysku. Posłowie większości oświadczyli się za karą śmierci.

Pos. Hartglas wywodził że skazanym należy pozostawić możność odwołania się do wyższej instancyi. Prawo takie zawsze przysługiwać powinno, zwłaszcza kiedy chodzi o karę śmierci. Mówca zwraca uwagę na możliwość omyłek i nadużyć sądowych. Wdzięczne pole do tego daje artykuł, który ustala bezkarność tego, kto przekupiwszy urzędnika, doniesie o tem odpowiednim władzom. Przyczyni się do fałszywych denuncyacyi, a niekiedy nawet do zemsty za odmowę przyjęcia łapówki.

Na zakończenie mówca składa rezolucyę wzywającą rząd do wydania instrukcyi, aby urzędnicy jednakowo stosowali prawo do wszystkich obywateli bez różnicy narodowości oraz domaga się, aby rozciągnąć powyższą ustawę nietylko na tych urzędników, którzy dopuścili się przestępstwo ze względu na interes osobisty, ale ze względów politycznych.

WARSZAWA. PAT. Na wczorajszem (piątkowem) posiedzeniu Sejmu po interpelacyach przystąpiono do porządku dziennego. Bez dyskusyi przyjęto wniosek konwentu seniorów, że dyety poselskie i dodatki drożyźniane uchwalone 28 października roku oraz fundusz reprezentacyjny marszałka, podnosi się automatycznie jednocześnie o taki sam należny procent, jaki jest lub będzie wprowadzony jako podwyżka drożyźniana dla nieżonatych pracowników państwowych. Nastąpiła dalsza rozprawa nad ustawą o odpowiedzialności urzędników cywilnych, po której uchwalono całą ustawę wraz z poprawką komisyi, że wyrok śmierci ma być wykonany przez rozstrzelanie, dalej z poprawkami p. Wł. Dębskiego o rozciągnięcie ustawy na przekupujących oraz o karę za fałszywe oskarżenie urzędnika, tudzież rezolucyę p. Jana Dębskiego o reorganizacyę sądów administracyjnych.

Po referacie p. Szymańskiego przyjęto rezolucye o budowie gazociągu państwowego z Męderówki na Rzeszów—Przemyśl do Lwowa i przez Nowy Sącz—Tarnów do Krakowa, i to bez kapitału prywatnego.

Wreszcie omawiano sprawę ustawy o zniesieniu sejmu i Wydziału krajowego b. Galicyi, jako dwóch rozmaitych władz. Referent pos. Kiernik przedstawił niewłaściwość istnienia na terenie b. Galicyi dwóch rozmaitych władz. Projekt komisyi konstytucyjnej ustanawia, że sejm i Wydział krajowy w zasadzie zostają zniesione wszystkie kompetencye przechodzą na państwo polskie. W miejsce Wydziału krajowego wprowadza ustawa organ likwidacyjny w formie tymczasowego Wydziału samorządowego, a na jego czele będzie stał del. dla Galicyi zaś po zniesieniu delegatury Naczelnik państwa wyznaczy przewodniczącego na propozycyę rządu. W skład tego wydziału ma wejść 6 członków wybranych przez Sejm. Ustawa określa także kompetencyę podatkową wydziału samorządowego. Będzie on pobierał dotychczasowe dodatki od podatków na rachunek swoich rozchodów. Ustawa ma charakter przejściowy aż do czasu, kiedy w całem państwie wprowadzona będzie jednolita administracya. Referent kończy wyrażeniem słów uznania dla dotychczasowej pracy b. Sejmu galicyjskiego.

Izba jednogłośnie przyjmuje ustawę w drugim i trzecim czytaniu.

Do komisyi odesłano wniosek posła Moraczewskiego wzywający rząd do przedłożenia ustawy o zaopatrzeniu wdów i sierót po poległych na wojnie światowej.

Następne posiedzenie we środę 4 lutego.

Objęcie administracyi Śląska cieszyńskiego przez komisyę plebiscytową.

Cieszyn. PAT. Na popołudniowej konferencyi w której wziął udział imieniem komisyi międzynarodowej upełnomocniony minister hr. Manneville, podsekretarz stanu margrabia Borsarelli, generalny konsul Wilton i dr Jamada, po stronie polskiej poseł Zamorski a ze strony czeskiej Mateusz ustalono następujący program:

2 lutego przyjeżdżają wojska francuskie, a za nimi włoskie. Francuzi wysiadają w Boguminie, zajmują stacyę, potem polską Ostrawę, Karwin, Frysztat i Cieszyn. Włosi zajmą Jabłonków Skoczów, Bielsko i prawdopodobnie Spisz i Orawę. W poniedziałek i we wtorek wojsko polskie opróżni Śląsk cofając się poza Białkę i Ostrawicę. Odtąd Śląsk stanowi jednostkę administracyjną i polityczną. Linia cłowa i wojskowa przeprowadzona nad Olszą zostaje zniesiona. Przywóz towarów do Księstwa Cieszyńskiego jest dozwolony, co zaś do wywozu towarów ze Śląska państwo polskie może nad Białką, a państwo czeskie nad Ostrawicą zaprowadzić linię celną. Rada Narodowa traci władzę administracyjną. Przy komisyi mianowani będą prefekt polski i czeski. Państwo polskie i czeskie zobowiązują się komisyi międzynarodowej dostarczyć takiej ilości środków żywności jakiej dotąd dostarczały. Pieniądze polskie i czeskie mają kurs obowiązujący na tych przestrzeniach na których miały dotąd, a kurs fakultatywny na obu. Komisya stara się jak najprędzej przeprowadzić całą akcyę.

Cieszyn. PAT. Z powodu przybycia komisyi międzykoalicyjnej rada narodowa wydała do ludności odezwę, w której serdecznie wita reprezentantów państw sprzymierzonych, a ludność wzywa, aby skorzystała ze swobody zapewnionej przez komisyę, aby walczyć o prawa polskie.

Postępy rewindykacyi.

Warszawa. PAT. Rewindykacya ziem polskich na zachodzie: Obejmowanie terenów odbywa się w dalszym ciągu planowo. W dniu wczorajszym zajęliśmy Karsewy.

Tczew. PAT. Ostatniego dnia przed wkroczeniem Polaków bardzo wielu Niemców opuściło Tczew. Niemieckie nazwy ulic w Tczewie zamieniono już na polskie.

Przygotowania do obsadzenia obszarów plebiscytowych.

Gdańsk. PAT. Komisya graniczna polsko-niemiecka rozpocznie działalność w pierwszych dniach lutego. Siedzibą komisyi będzie Poznań.

Gdańsk. PAT. Przybył tu angielski oddział kwaterunkowy w liczbie 100 żołnierzy i przystąpił niezwłocznie do przygotowania pomieszczeń dla oddziałów francuskich i angielskich, które mają tu przybyć 9 lutego.

Malborg. PAT. Przybyli tu kwatermistrze angielski, francuski, włoski i japoński celem wyszukania kwater dla oddziałów wojsk koalicyjnych.

Dr. Bogen w drodze do Polski.

M. **Warszawa.** (Telefonem). Dziś przybyła tu z Paryża pociągiem koalicyjnym pierwsza grupa urzędników komisyi dra Bogena. Reszta urzędników, która nie mogła znaleźć pomieszczenia w pociągu koalicyjnym, przybędzie później. Sam dr Bogen wyjeżdża dziś z Paryża, tak że w poniedziałek oczekują przybycia jego do Warszawy. Przybyli urzędnicy odmówili dziennikarzom jakichkolwiek informacyi na wyraźne polecenie dra Bogena, który o swych planach prasę osobiście poinformuje.

Zawieszenie „Kuryera Nowego“.

M. **Warszawa.** (Telefonem) Wydawnictwo „Kuryera Nowego“ zostało dziś zawiadomione, że aż do czasu rozpatrzenia sprawy redaktora odpowiedzialnego przez sąd zostaje „Kuryer Nowy“ zawieszony.

Wrzenie w Irlandyi.

POLDHU PAT. Radio krakowskie. Wczoraj wieczorem napadli sinfeiniści na koszary policyi w Ardmare, poczem przerwali połączenie telegraficzne i telefoniczne i zabarykadowali się w sąsiednich ulicach. Walka trwała 2 godziny. Strat nie było żadnych.

Konferencya światowa „Mizrachi“ w Amsterdamie.

Jak już donieśliśmy otwartą została 13 stycznia b. r. w Amsterdamie światowa konferencya organizacyi »Mizrachi«, w której brało udział 38 delegatów z Ameryki, Belgii, Anglii, Francyi, Niemiec, Palestyny, Polski, Szwajcaryi i Afryki południowej. Konferencyę zagaił Herman Struck, poczem wybrani zostali jednogłośnie jako prezydenci honorowi naczrabin Landau (Zabrze) i Chacham basza Usiel (Jaffa), a pierwszym przewodniczącym rabin Majer Berlin (Ameryka). W skład prezydyum weszli ponadto Herman Struck, dr Schönfeld (Londyn), rabin De Vries (Haarlem), jako sekretarze: docent dr Fränkel i rabin Brod (Lipno).

Rabin Usiel oddał pozdrowienia zorganizowanych rabinów palestyńskich i rabinatu w Jaffie. Referat o Palestynie wygłosił rab. Fischman. Pozycya Żydów w Palestynie, zaznaczył on, jest silną nietylko dzięki deklaracyi Balfoura, ale także wskutek ich działalności. Dowodzi tego n. p. fakt, że Arabowie założyli szkołę z językiem hebrajskim jako wykładowym. Mówca szczegółowo przedstawił obecny stan oświaty w Palestynie, przyczem wskazał na niedomagania w szkolnictwie, w szczególności ortodoksyjnem. Rozwój Organizacyi »Mizrachi« w Palestynie jest zadowalający, przedewszystkiem w Tyberyadzie i w Petach Tikwah.

Następnie referował rab. Schönfeld z Londynu o sytuacyi politycznej. Po nim zabrał głos dr Hantke, który w imieniu Ścisłego Komitetu Wykonawczego powitał zjazd, wskazując na krystalizujące się prądy w łonie syonizmu. Zaznaczył, że »Mizrachi« przedstawia jeden z najpoważniejszych odłamów ruchu.

W dalszym ciągu przedstawili poszczególni delegaci stan organizacyi w pojedynczych krajach. O organizacyi w Niemczech referował Herman Struck, w Holandyi De Vries, w Anglii rab. Daiches, w Belgii Heed, Francyi Ozyasz Grossvogel. Nadzwyczajnie rozwinęła się organizacya mizrachistyczna w Ameryce, o której sprawozdanie złożył rabin Majer Berlin. Obecnie liczy tam Organizacya mizrachistyczna 35,000 członków. Wywiera ona silny wpływ na tamtejsze życie żydowskie i zakłada liczne instytucye wychowawcze.

W sprawie emigracyi do Stanów Zjednoczonych.

Ministeryum Pracy i Opieki Społecznej komunikuje:

Osoby, pragnące obecnie wyjechać do Stanów Zjednoczonych winne:

1) Uzyskać od odnośnych władz administracyjnych paszport zagraniczny, wizowany w konsulacie St. Zjednoczonych Ameryki Północnej.

Otrzymanie wizy ułatwione jest przez okazanie w konsulacie »Affidavit« sporządzonego w Ameryce przez krewnych petenta, zawierające oświadczenia, że osoba zamierzająca emigrować, liczyć może na utrzymanie ze strony jej amerykańskich krewnych. Powyższy affidavit, sporządzony być winien przed notaryuszem w Ameryce i za pośrednictwem Attachè do Spraw Wychodźczych przy Konsulatach Polskich w Stanach Zjednoczonych i przesłany do Ministeryum Pracy i Opieki Społecznej. W sprawie uzyskania zezwolenia ze strony władz imigracyjnych w St. Zjednoczonych na wylądowanie, winien imigrant odpowiadać wymaganiom stawianym przez ustawę z dnia 1 maja 1917 roku.

Ustawa ta ustanawia nowe ograniczenia, dodane do ograniczeń w ustawach poprzednich. Na zasadzie tej ustawy każdy przybywający cudzoziemiec powyżej lat 16, musi wykazać umiejętność czytania w swym własnym języku. Następujące osoby są zwolnione ze zdawania egzaminu:

1) Osoby fizycznie niezdolne do czytania.

2) Bliscy krewni (ojciec i dziadek, mający więcej, niż 55 lat, żona, matka babka, zamężna i owdowiała córka) obywateli St. Zjednoczonych lub cudzoziemców prawnie tam zamieszkałych.

3) Osoby przybywające do St. Zjednoczonych, aby uniknąć prześladować religijnych w miejscu ich ostatniego zamieszkania.

4) Osoby poprzednio zamieszkałe w St. Zjednoczonych, które były prawnie dopuszczone i zamieszkiwały tu nieprzerwanie przez 5 lat, a powrócą do St. Zjednoczonych w przeciągu 6 miesięcy od ich wyjazdu.

5) Osoby przejeżdżające przez St. Zjednoczone.

6) Wystawcy i ich urzędnicy, których wystawy są upoważnione przez Kongres.

Bliższych informacyi udziela Ministeryum Pracy i opieki Społecznej przez swoje organy wykonawcze w sprawach wychodźczych.

Z „Bagateli".

„Miss Hobbs", komedya w 4 aktach Jerome — Jerome'a.

Podwaliną całej sztuki jest drobnostka pocałunek. Gdyby się bowiem Patrick Kingsearl nie założył że do miesiąca pocałuje Miss Hobbs, nie mielibyśmy może komedyi Jerome'a, chyba, że wpadłby na równie oryginalny koncept operetkowy. Na nieistnieniu tej sztuki nie straciłaby nic ani publiczność, ani Jerome. W pierwszych dwóch aktach autor docna się wypowiedział, dowiedzieliśmy się o wszystkiem: »Miss Hobbs« rozsiewa zgubne swemi hasłami wyemancypowania się kobiet z pod supremacyi mężczyzn. Z mizandryi tej bo jawnieczki drwi egzotyczny lowelas Patrick Kingsearl, wypraktykowany w kunszcie ujarzmiania kobiet — stawa się o spotkaniu z sufrażystką, by skompromitować czystość jej poglądów a ona biorąc go mylnie za męża swej statalicki, chętnie się godzi na rendezvous dla wykazania kruchości męskiej cnoty. Oboje z siebie kpili, a figlarny Amor kpił z nich obojga, pokochali się bowiem jak pensyonarka i student. Na tem kończy się drugi akt, w którym następuje rozwiązanie banalnej akcyi. W ostatnich dwóch aktach nic się nie dzieje, autor nieudolnie odświeża reminiscencye, a dla błahej, oklepanej perypetyi, że Patrick i Miss Hobbs obopólną miłość pieczętują związkiem małżeńskim, nie wartało tracić ani jednej sceny. Jerome nie posiada żadnego nerwu teatralnego, nieudolność w operowaniu środkami scenicznymi dochodzi do takiego stopnia, że nie umiał nawet skonstruować rozmowy Patricka i Miss Hobbs na osobności — gdy mu się taka scena wydawała potrzebną, kazał w tym celu starej Miss Tussen (dlaczego właśnie jej?) wyrzucić aż cztery osoby, a w końcu ta sędziwa dama musiała zamknąć drzwi za sobą, byle młoda para została sama... Wprawdzie humor tu i ówdzie się rozlega, ale traci swą wartość wobec mdłych dyalogów, mało ożywionych postaci, wadliwie skoncypowanych sytuacyi, wobec naiwnego przeprowadzenia zużytego pomysłu, iż żywioł miłości w mig usuwa wszelkie teorye.

Nowa dekoracya trzeciego aktu stała na wyżynie stołecznych scen. P. Łęcka miała zadów sposobność do okazania w tytułowej roli swego prawdziwego talentu, budząc swą kreacyą żywe zainteresowanie. Charakterystyka, mimika, gest, i cała gra p. Dąbrowskiej były tak wyborne, jak zawsze. Bez zarzutu byli pp. Orzechowski, Czyński i Skalska. P. Czapelski nie ujawniał czaru lwa salonowego. Bez szczypty talentu odtwarzali swe epizodyczne rólki pp. Brzezyński i Mrozcki. Na ogół starał się zespół pod dzielną reżyseryą p. Wysockiego wydobyć wszystko, co tylko z tej chybionej komedyi wydobyć się dało.

D. Fallek.

KRONIKA.

Kraków, 1 lutego.

Podjęcie ruchu osobowego w całej Polsce, wstrzymanego 17 stycznia, nastąpiło w dniu dzisiejszym.

UROCZYSTOŚĆ Z POWODU ODZYSKANIA DAWNYCH ZIEM POLSKICH. Wczoraj odbyło się posiedzenie komitetu obywatelskiego, na którem ustalono, że uroczystość z powodu odzyskania dawnych ziem polskich odbędzie się w Krakowie w niedzielę 8 lutego br. Komitet wybrał ten dzień dlatego, że wówczas właśnie ostatnie granice zachodniej części Rzeczypospolitej będą już definitywnie objęte przez żołnierza polskiego.

Uroczystość krakowska rozpocznie się dziękczynnem nabożeństwem, pochem, na zgromadzeniu narodowem na wzgórzu wawelskim nastąpi przemówienie określające doniosłość chwili.

Po zgromadzeniu odbędzie się nad Wisłą symboliczne rzucanie wianków na płynącą wodę.

Wieczór odbędą się w obu teatrach miejskich uroczyste przedstawienia.

Przez cały dzień domy będą dekorowane chorągwiami — po ulicach zaś miasta przeciągać będą muzyki.

Mianowanie na uniwersytecie. Ministerstwo wyznań religijnych i oświecenia publicznego zatwierdziło jednomyślną uchwałę grona profesorów wydziału prawa i administracyi Uniwersytetu Jagiellońskiego udzielającą Drowi Józefowi Sałkowskiemu veniam legendi z prawa cywilnego.

Przeciw nieuzasadnionej drożyźnie. Onegdaj odbyła się w sali obrad magistratu konferencya celem zastanowienia się, czy i jakie zarządzenia należałoby wydać przeciw nagłemu i nieuzasadnionemu podniesieniu cen artykułów najniezbędniejszych z powodu wprowadzenia w Małopolsce obok waluty koronowej waluty markowej. Magistrat w powyższej sprawie zarządził przedewszystkiem zebranie przez organa magistratu obecnych cen targowych, wszelkich towarów zarówno na targach i sklepach, a to dla kontroli nad nieuzasadnionym podnoszeniem cen ze strony nieumiejących sprzedawców; zarządzono dalej wydrukowanie tablic do przerachowania cen waluty koronowej na markową i odwrotnie, które to tablice wywieszone będą na placach targowych i w lokalach sprzedaży i wydane zostanie rozporządzenie, ażeby we wszystkich sklepach i placach targowych ceny towarów uwidoczniane były w obydwóch walutach.

Konferencya podniosła także konieczność, aby z uwagi, że główn'e ludność wiejska wzbrania się przyjmować za produkta doprowadzone do miasta marki, o ile je przyjmuje, to według relacyi marka równa koronie starostwa, duchowieństwo i nauczycielstwo pouczały odpowiednio lud wiejski.

W tym celu uznano za pożądane wydanie przez namiestnictwo odpowiednich zarządzeń do starostw, rad powiatowych i rad szkolnych okręgowych ze strony zaś konsystorza biskupiego do urzędów parafialnych.

Wreszcie podniesiono, aby gmina m. Krakowa, o ileby zupełne wycofanie koron z obiegu i wprowadzenie jednolitej waluty markowej w kraju było niemożliwem, wydała jaknajspieszniej odpowiednią ilość własnych bonów 70 i 35 fenigowych, odpowiadających wartości jednej korony wzgl. 50 hal., a to celem zapobieżenia brakowi drobnych.

Wydawanie grysiku dla dzieci i mąki dla chorych. Począwszy od 3 bm. będzie sprzedawany w lokalach sklepu miejskiego na pl. Jabłonowskich grysik dla dzieci do lat dwóch w miarę zapasów po 500 gr. na pół miesiąca, jako racya dodatkowa, oraz mąka dla chorych po 1 kg. miesięcznie zamiast chleba po cenach maksymalnych na osobne legitymacye, które od powyższego dnia będą wydawały dla uprawnionych do poboru właściwe biura chlebowe. Wydawanie mąki dla chorych ogranicza się do 2 osób w jednem gospodarstwie domowem. Celem uzyskania legitymacyi na dodatkowy pobór grysiku dla dzieci interesowani winni przedłożyć w biurach chlebowych metrykę lub wyciąg metrykalny dziecka, zaś dla uzyskania legitymacyi na pobór mąki dla chorych — świadectwo lekarskie potwierdzone przez M. Urząd zdrowia, oraz legitymacyę zbiorową do poboru mąki, chleba i cukru.

Powyższe legitymacye wydawać się będzie za uiszczeniem w okręg. biurach chlebowych kwoty 1 kor. tytułem zwrotu kosztów.

Podwyższenie cen prądu elektrycznego. Onegdaj odbyło się posiedzenie komisyi gazowo elektrycznej pod przewodnictwem wiceprezydenta Sarego, na którem uchwalono z powodu podwyższenia ceny węgla, obowiązującego od dnia 1 stycznia br., podnieść cenę prądu dla światła na K 3·61 za 1 kwg. Ceny powyższe obowiązują już za odczyty styczniowe. Następnie uchwalono podnieść opłatę za normalne połączenie domów z siecią przewodów kablowych na 800 marek.

Wreszcie uchwalono przedłożyć radzie miejskiej wnioski, dotyczące powiększenia kotłowni elektrowni miejskiej kosztem czterech milionów koron.

Sprzedaż drzewa na opał. Drzewo opałowe po 45 K za 100 kg. sprzedaje w dowolnych ilościach miejski skład drzewa przy ul. Warszawskiej.

Dni wolne od nauki szkolnej. Do końca bieżącego roku szkolnego będą wolne od zajęć w szkołach zawodowych, oprócz niedziel, dni następujące: 16, 17 i 18 lutego, 25 marca, wakacye świąteczne wielkanocne od południa dnia 27 marca do 12 kwietnia włącznie (początek lekcyi 13 kwietnia rano), 3 maja (święto narodowe), 8, 13 i 24 maja, 3 czerwca. Data zakończenia roku szkolnego będzie ustalona przez osobne rozporządzenie.

GODZINA POLICYJNA DLA ZABAW. Dyrekcya policyi komunikuje, iż ze względu na niezbędne ograniczenie użycia węgla, wszelkie zabawy, rauty, zebrania towarzyskie i t. p. nie mogą trwać poza godz. 3 w nocy. Za przekroczenia karani będą zarówno urządzający zabawy, jakoteż wynajmujący lokal.

STRAJK ROBOTNIKÓW I ROBOTNIC wybuchł wczoraj w powszechnem towarzystwie konfekcyjnem przy ul. Marka 35, zatrudniającem około 500 pracowników przy dostawach dla wojska. Powodem strajku są nieuwzględnione żądania natury ekonomicznej (50 proc. podwyżka płac) i polityczne.

Z »Bagateli«. Dzień dzisiejszy przyniesie w »Bagateli« — oprócz poranku — dwa przedstawienia, popołudniu farsę Hennequine'a »Czy jest co do oclenia«, wieczorem zaś komedyę Schmidta »Tylko sen«. W poniedziałek z powodu dnia świątecznego odbędą się także dwa widowiska: popołudniu »Tylko sen« — wieczorem »Miss Hobbs«, niezwykle miła i serdeczna sielanka. »Kobieta bez skazy« Zapolskiej, pojawiająca się na scenie »Bagateli« po raz dwudziesty czwarty wypełni wtorkowy wieczór, zbliżając się szybko do jubileuszowego przedstawienia, które odegrane zostanie bez budki suflerskiej.

Nowością najbliższą będzie »Twarz i maska« głośna komedya włoska Chiarellego.

Poranek dzisiejszy w »Bagateli« rozpocznie się o godzinie 11 i pół w południe W programie »Sława oręża polskiego« w poezyi, pieśni i muzyce.

Z TEATRU „NOWOŚCI". „Rozwódka" cieszy się nadal niesłabnącem powodzeniem a to dzięki doskonałej grze zespołu „Nowości" oraz pierwszorzędnej wystawie dekoracyjnej. Miarą sukcesu „Rozwódki" jest stale do ostatniego miejsca wysprzedana widownia oraz zgodna i wysoce przychylna opinia prasy krakowskiej. „Rozwódka" graną będzie w poniedziałek i we wtorek wieczór. Dziś pop. „Wicemałżonek". Atrakcyą tego przedstawienia będzie występ pary baletowej Nadeżdiny i Nellego, która odtańczy tango.

W KOLLEGIUM WYKŁADÓW NAUKOWYCH (rynek gł. A—B l. 39) odbędą się następujące wykłady: w poniedziałek, 2. bm. o godz. 5 pop. art. dram. St. Wysocka: Wyjątki z utworów Wyspiańskiego; we wtorek, 3. bm. prof. Dr. Józef Flach: Czarna magja; we czwartek, 5. bm. red. Emil Haecker: Mickiewicz jako polityk i dziennikarz; w sobotę, 7. bm. prof. Dr. Józ. Reiss: Beethoven (z ilustr. muz.) Pocz. o g. 7 wiecz.

Z GŁODU I WYCIEŃCZENIA umarła wczoraj przedpołudniem na ul. Kościuszki jakaś kobieta nieznanego nazwiska.

OMDLENIA wskutek gazu, wydobywającego się z pieca doznało wczoraj kilka osób w łazni rzymskiej Sneskiego przy ul. św. Sebastyana. Zawezwane pogotowie ratunkowe przywróciło je do przytomności.

7 KORON ZA LITR MLEKA żądała na Rynku gł. wieśniaczka Rozalia Wątroba, za co państw. Urząd walki z lichwą skonfiskował jej kilkadziesiąt litrów mleka.

WIELKIE WŁAMANIE NA PODGÓRZU. Wczoraj nad ranem przodownik policyi Chowaniec zauważył na ul. Berka Joselewicza dwoch mężczyzn ze zwojami materyi. Przytrzymani przyznali się, że rzeczy pochodzą z kradzieży w sklepie bławatnym Schenkera na Rynku podgórskim l. 12, do którego włamali się: stróż tego domu Franciszek Ryndach, l. 42, żona jego Marya, Franciszek Piech l. 22, odlewacz Władysław Kołuża l. 43, oraz przytrzymani przez Chowańca Teofil Kaczowski l. 26 i pasierb jego Jan Kołek. Przodownik Chowaniec aresztował wszystkich sprawców włamania, którzy — jak się okazało — skradli ze sklepu Schenkera 19 zwoi materyi, wartości kilkudziesięciu tysięcy koron.

ORYGINALNE WŁAMANIE. Właściciel hotelu „Imperial" przy ul. Kopernika 8, Jakób Sperling doniósł na policyę, że ubiegłej nocy włamano się do jego hotelu i skradziono kilku gościom przedmioty garderoby. Goście ci znaleźli się po przebudzeniu w niezbyt miłej sytuacyi. Włamywaczy musiał ktoś spłoszyć, gdyż w zamian za skradzioną garderobę pozostawili na schodach narzędzia do włamania.

DO KONSUMU ROBOTNICZEGO w Dębnikach włamano się przed kilku dniami i skradziono skóry oraz obuwie wartości 20 tys. koron. Pod zarzutem tego włamania aresztowani zostali Fr. Kotarba i Wojciech Łyszczarz, za dalszymi sprawcami śledzi policya.

Z KRONIKI POLICYJNEJ. Na strych domu przy alei Słowackiego l. 5. włamali się niewyśledzeni sprawcy i skradli Zofii Mosowskiej bieliznę wartości kilku tysięcy koron. — Wczoraj włamano się do mieszkania Reginy Batko przy ul. Długiej 11, i skradziono jej garderobę znacznej wartości.

KOMUNIKATY.

HATIKWAH. Dziś w niedzielę o godz. 6 i pół wiecz. Wieczorek literacki, połączony z żywym dziennikiem.

HAPOEL HACAIR: Dziś o godz. 4 popoł. w lokalu Stradom 15 ol. pogadanka dra Menaschego n. t. „Hapoel-Hacair“ w Niemczech a w Polsce.

REPERTUAR TEATRU IM. J. SŁOWACKIEGO.
Niedziela pop. „Betleem polskie“ Rydla. wieczorem „Rosmersholm“. Ibsena.
Poniedziałek „Betleem polskie“ Rydla. wieczorem „Tartuffe“ Moliera.

REPERTUAR TEATRU M. POWSZECHNEGO
Niedziela pop „Białe fartuszki“. wieczorem „Krzyżacy“.
Poniedziałek pop. Występ baletowy M. Pia-eckiej, wieczorem „Cyrulik sewilski“.

REPERTUAR TEATRU „BAGATELA“
Niedziela pop. „Czy jest co do oclenia“ wiecz. „Tylko sen“.
Poniedziałek pop. „Tylko sen“. wiecz. „Miss Hobbs“.

REPERTUAR OPERETKI w „NOWOŚCIACH“
Niedziela pop. „Wice małżonek“. wieczorem „Wesoła wdówka“.
Poniedziałek pop. „Wesoła wdówka“. wieczorem „Rozwódka“.

REPERTUAR TEATRU ŻYDOWSKIEGO.
Niedziela pop. „Żydówka“, wiecz. „Perale“.
Poniedziałek „Bog zemsty“.

Dział gospodarczy.

O podniesienie kursów waluty w Europie.

KOPENHAGA. (Tel. wł.) Panamerykański kongres w Waszyngtonie powziął ważne uchwały celem unormalisowania handlu światowego. Gł. wniosek jest ażeby Europa Środkowa otrzymała od republik południowo-amerykańskich pod gwarancyą Stanów Zjednoczonych **wielką pożyczkę** i ażeby Ameryka południowa zapłaciła swoje długi państwowe w Europie aby w ten sposób przyczynić się do podniesienia kursów waluty w Europie. Przyjęcie tego wniosku leży także w interesie całej Ameryki.

Nowa podwyżka cła. Nowa taryfa cłowa, która obowiązuje u nas od 10 stycznia 1920 z 200 procentowym dodatkiem podwyższona będzie z dniem 20 lutego 1920 na 900 (dziewięćset) procent.

Walka ze spekulacyą walutową. (PAT) »Independance« donosi z Brukseli, że wkrótce ukaże się dekret królewski, mający na celu położenie tamy spekulacyom giełdowym, opartym na wahaniu się wartości franka i dewiz zagranicznych, a to przez zastosowanie surowych kar.

GIEŁDA KRAKOWSKA z 31 stycznia

Waluty:	Ofer.	żądano	tranzakcye:
Ruble carskie po 100 rb.	—·—	—·—	— — —·—
Ruble carskie po 500 rb.	230·—	240·—	233,— 234.—
„ dumskie	75,—	85,—	—,— —,—
Korony czeskie	—·—	—·—	—·— — — — —
Czek Praga	—,—	—,—	—,— —,—
Marki niemieckie a 1000	295,—	305·—	302,— —,—
Wypłata Berlin	—·—	—·—	—·— 277·—

Z kraju.

Paderewski zakłada dziennik w Warszawie. Warszawskie »Nowiny Codzienne« donoszą: Jak dowiadujemy się, zarejestrowana spółka handlowa, na której czele stoją były i obecny prezydent ministrów pp. Paderewski i Skulski nabyła dom i zakłady drukarskie Straszewiczów, przy ul. Szpitalnej 12. Spółka ma zamiar wydawać wielkie pismo codzienne, oparte na bardzo znacznym kapitale zakładowym. Jak słychać, zadaniem pisma ma być propagowanie kandydatury p. Ignacego Paderewskiego na prezydenta Rzeczypospolitej.

Równocześnie przynosi PAT komunikat, w którym prezydyum Rady ministrów stwierdza, że Pan prezydent Skulski do żadnej spółki wydawniczej nie należy, ani też żadną spółką tego rodzaju się nie interesuje.

Redaktor naczelny i odpow. Dr Wilhelm Berkelhammer — Drukiem M. Deutschera w Krakowie, Bożego Ciała 10 — Tel. 1556.